

prowess, heroic act, heroism, glorious achievement; संगीयमानत्रिपुरावदानः Ku. 7. 48; Śi. 7. 2, 18. 16; प्रापदल्लमवदान-तोषितात् R. 11. 21; Ki. 17. 16; तस्त्वपूर्वावदानेभ्यो न रोचते Dk. 52; Ki. 3. 43, 13. 32. -4 Object of a legend. -5 Objection; जुहुयान्मूलमन्त्रेण षोडशचीवदानतः Bhāg. 11. 27. 41 Sacrificial object for an oblation.

अवदान्तः Hyperenthera Morunga (Mar. शेवगा); Nigh.

अवदान्य a. Niggardly, stingy.

अवदावद a. Ved. Having no bad reputation. स वै लोकोऽवदावदः Ait. Br. 7. 13. 5.

अवदृ 9 P. To split or force open, to rend or tear asunder. -Caus. 1 To cause to burst, to rend, split; मनःशिलागिरेः शृङ्गं वज्रेणवावदारितम् Rām. -2 To dig down, excavate; तदर्थमुर्वीमवदारयाद्धिः R. 13. 3; वसुधां चावदारयेत् Rām.

अवदरणम् Breaking (as a boil), bursting, separating.

अवदारणम् Tearing, dividing, digging down, cutting into pieces. -2 (करणे-ल्युट्) A spade, hoe. -3 Breaking open, bursting open; अवदारणकाले तु पृथिवी नावदीर्यते Rām. 2. 77. 16.

अवदीर्ण p. p. 1 Split into two, divided, broken; अवदीर्णशुक्तिपुटमुक्तमौक्तिकप्रकरैः Śi. 13. 37. -2 Melted, fused, liquefied. -3 Bewildered, perplexed; भयावदीर्णः संत्रासादबद्धं बहु भाषसे Mb.

अवदो 4 P. 1 To cut off, divide. -2 (Ved.) To appease (anger); अव स्तोमेभी रुदं दिषीय Rv. 2. 33. 5.

अवद्यत् a. Breaking off; शतशो विशिखानवद्यते Ki. 15. 48.

अवत्त p. p. [अव-दो-खण्डने कर्मणि क्त] Cut off; उत्सादतोऽज्ञादज्ञादवत्तानां कर्तस्त्वव Vaj. 21. 43.

अवत्तिन् a. [अवत्तमनेन इष्टा० इनि] One who divides or cuts off; पञ्च° dividing into five parts.

अवदानम् [अव-दो-ल्युट्] 1 Cutting or dividing into pieces. -2 A part, portion; हृदयाद्यवदानानाम् Ś. B. -3 Transgression. -4 The root of a plant (वीरण); see अवदान also.

अवदोहः 1 Milking. -2 Milk.

अवद्य a. 1 Fit to be condemned, censurable, not to be praised; न चापि काव्यं नवमित्यवद्यम् M. 1. 2; किमवद्यः करिकुम्भजो मणिः Śi. 16. 45. -2 Defective, faulty, blamable, disagreeable, disliked; उदवहदनवद्यां तामवद्यादपेतः R. 7. 70; see अनवद्य also. -3 Unfit to be told. -4 Low, inferior. -5 Sinful. -द्यम् 1 A fault, defect, imperfection; किं न वोचस्यसद्ब्रूते आत्मावद्यं वदाशु मे Bhāg. 9. 14. 12. -2 Sin, vice; साक्षात्कृतं नेसुरवद्यमृग्यतः Bhāg. 10 22. 20. -3 Blame, censure, reproach; उदवहदनवद्यां तामवद्यादपेतः R. 7. 70. -4 Shame. -Comp. -गोहन a. concealing

or keeping off want; समाने अहन् त्रिरवद्यगोहना Rv. 1. 33. 3. -भीः f. fear of vices or sin; अवद्यभिया बहवः पृणन्ति Rv. 10. 107. 3.

अवद्यवत् a. Ved. Disgraceful, lamentable.

अवद्योतनम् 1 Light. -2 Illustrating.

अवद्योतिन् a. Shining down upon, illuminating.

अवद्रङ्गः A market.

अवद्य a Ved. Inviolable, invulnerable. हुवे सर्वद्वधं नमस्वत् Rv. 1. 185. 3. -द्यः Exemption from death; यज्ञोऽस्य सृत्यै सर्वस्य तस्माद्यज्ञे वधोऽवद्यः Ms. 5. 39.

अवध्य a. Not to be killed, inviolable, sacred; यावानवध्यस्य वधे Ms. 9. 249. °ता, °भावः, °त्वम् exemption from death, inviolability; वधार्षाणामवध्यताम् R. 17. 19; सदैवावध्यभावेन यथार्थस्य हि वाचकः H. 3. 15; R. 10. 43.

अवद्यर्घ्य a. To be defied.

अवधा 3 A. 1 To place down, deposit; अवधाय श्वध्रे मृत्पिण्डम् Katy.; यथा क्षुरः क्षुरधानेऽवहितः Śat. Br.; ततस्तांस्तेषु कुण्डेषु गर्भानवदधे तदा Mb.; वासुदेवः स्वमाययात्मन्यवधीयमानः Bhāg.; to fix; पादाग्रे दशमवधाय निश्चलाङ्गी Mu. 5. 13. -2 To apply (as the mind). -3 To be attentive; इतोऽवधत्तां देवराजः Mv. 6. -4 To shut, close, press together. -Pass. To be placed, applied, or directed (mind); अवधीयताम् listen, hear.

अवधातव्य } pot. p. To be attended to, deserving
अवधानीय } attention and care.

अवधानम् 1 Attention, अवधानपरे चकार सा प्रलयान्तो-न्मिषिते विलोचने Ku. 4. 2; अवधानं दीयमानं प्रार्थये Ve. 1; intentness, attentiveness; दत्तावधानः शृणोति hears attentively. -2 Devotion, care, carefulness; अवधानात् carefully or attentively; शृणुत जना अवधानात् क्रियामिमां कालिदासस्य V. 1. 2. v. 1.

अवधानिन् a. Attentive.

अवधिः [अव-धा-कि] 1 Application, attention. -2 Boundary, limit exclusive or inclusive, (in time or space); conclusion, determination; एकैकस्य जगत्त्रयप्रमथनत्राणावधिर्योग्यता Mv. 1. 46; रवितेजसामवधिनाधिवेष्टितम् Ki. 12. 22. -3 Furthest limit; दृष्ट आह्लादनीयानामवधिः K. 124; स्मरशापावधिदां सरस्वतीम् Ku. 4. 43; conclusion; oft. at the end of comp., in the sense of 'ending with', 'as far as', 'till'; एष ते जीवितावधिः प्रवादः U. 1. तत्प्रत्यागमनकालावधयोऽपि तावत् ध्रियन्तां प्राणाः K. 171; व्याडी रक्षतु मे देहं ततः प्रत्यागमावधि Ks. 4. 100; स्कन्धः स्यान्मूलाच्छाखावधिस्तरोः Ak. -4 Period of time, time; सर्वे निदाघावधिना प्रमृष्टाः R. 16. 52; शेषान् मासान् विरहदिवसस्थापितस्यावधेर्वो Me. 89; अपि समाप्तः वनवासस्यावधिः Mv. 7. 2. 48; विवाहं मासावधिकमकल्पयत् Dk. 54. 174; K. 328; Ki. 12. 17; यदवधि-तदवधि from or ever since, till. Bv. 2. 79; अथ चेदवधिः प्रतीक्ष्यते Ki. 2. 16. -5 An engagement, appointment; रमणीयोऽवधिर्विधिना विसंवादितः Ś. 6. -6 A division, district, department; जनपदतदवध्योश्च P. IV. 2. 124. -7 A hole, pit. -8 Authority, standard